

Kenuktól az adatkábelekig: a Luzon-szoros, Kelet-Ázsia új geopolitikai forrópontja

MKI Nézőpont

A Magyar Külügyi Intézet rendszeres kiadványa.

Kiadó:

© Magyar Külügyi Intézet, 2026.

Szerző(k):

Buzna Viktor

Lektorálta:

Vass Ágnes

Korábbi kiadványainkat megtekintheti az [Intézet](#) weboldalán.

Borítókép forrás: Shutterstock

Buzna Viktor, vezető kutató, MKI

KENUKTÓL AZ ADATKÁBELEKIG: A LUZON–SZOROS, KELET-ÁZSIA ÚJ GEOPOLITIKAI FORRÓPONTJA

ÖSSZEFOGLALÓ:

A Japán–Tajvan–Fülöp-szigetek-háromszög együttműködésének a kialakításáról beszélt egy tajpeji eseményen Lin Csia-lung tajvani külügyminiszter. A tervezett geopolitikai folyamat középpontjában a Luzon-szoros áll: a Tajvant és a Fülöp-szigeteket összekötő terület ugyanis az utóbbi években stratégiai csomóponttá vált. Egyszerre katonai átjáró, a tenger alatti adatkábelek egyik központja, valamint a Washington, Tokió és Manila által támogatott Luzon Gazdasági Folyosó földrajzi gerince. Mivel a térségben kibontakozó biztonsági, gazdasági és technológiai együttműködés jelentősen növelheti egy Tajvan elleni kínai katonai fellépés költségeit, Tajpej keresi a Japán és a Fülöp-szigetek ottani érdekeihez való kapcsolódási pontokat. A következő évek nagy kérdése ugyanakkor az, hogy a résztvevők képesek lesznek-e időben befejezni az építkezést, miközben az Amerikai Egyesült Államok kevesebb figyelmet fordít a térségnek, a kínai gazdaságtól való függőségük pedig továbbra is jelentős.

Kulcsszavak: Tajvan, tengeri átjárók, gazdaságbiztonság, indo-csendes-óceáni térség

Idén júniusban a tajvani őslakos tao népcsoport húsz evezőse kelt útra, hogy a kenuikkal átkeljenek a több mint 100 kilométer széles Luzon-szoroson. A Tajvanhoz tartozó Orchidea-sziget és a Fülöp-szigetek északi tartománya, Batanes lakói között régebben rendszeresek voltak a rituális és a kereskedelmi célú tengeri utak.¹ A vad hullámokkal dacoló evezősöket ezúttal a csatorna mindkét oldalán hősként ünnepelték: az expedíció az évszázadok során szétszakadt ausztronéz közösségek kapcsolatának az újjáélesztését jelképezte.²

1 Tyson Lu és Kuan-hsien Wu, „Indigenous Tao Boat Overcomes Rough Seas to Arrive in Philippine Isles”, Focus Taiwan, 2026. június 17., <https://focustaiwan.tw/culture/202606170009>.

2 Wayne Chang és Chris Lau, „Using the Stars and Paddles, Indigenous Taiwanese Recreate Risky Sea Journey of Great Pacific Migration”, CNN, 2026. június 17., <https://edition.cnn.com/2026/06/17/asia/taiwan-indigenous-paddle-philippines-intl-hnk>.

Véletlen-e vagy sem, nem tudni, de a hagyomány felelevenítése éppen akkor történt, amikor a Luzon-szoros a nagyhatalmi rivalizálás egyik új forrópontjává vált. A két szigetországot összekötő tengeri átjáró egyszerre stratégiai katonai folyosó és a régió digitális infrastruktúrájának a kulcsfontosságú csomópontja, ezért a jelentősége jóval túlmutat az őslakos közösségek kulturális örökségén. A hidegháború óta a Japántól Okinaván és Tajvanon át egészen a Fülöp-szigetekig húzódó, úgynevezett első szigetslánc egyik legfontosabb elemeként tartják számon. Az amerikai stratégiai gondolkodásban a szigetsor hosszú időn keresztül természetes akadályt jelentett a kommunista Kína csendes-óceáni kijutásával szemben.³ Ma viszont a Luzon-szoros és az azon belül található Bashi-csatorna különösen érzékeny térségnek számít: a kínai fegyveres erők egyik legfontosabb kijárata a Nyugat-Csendes-óceán irányába.⁴

Az első szigetslánc stratégiai jelentősége csak az Egyesült Államok második világháború után kialakított, egy központi hatalomra és az ahhoz külön-külön kapcsolódó szövetségekre épülő úgynevezett hub-and-spokes biztonsági rendszerének ismeretében érthető meg igazán. Washington ugyanis Kelet-Ázsiában nem egy NATO-szerű kollektív védelmi struktúrát épített ki, hanem kétoldalú szövetségek hálózatát hozta létre Japánnal, Dél-Koreával, a Fülöp-szigetekkel és más partnerekkel. Ebben a modellben az USA jelentette a központi csomópontot, míg a szövetségesek külön-külön kapcsolódtak hozzá. A rendszer elsődleges célja a kommunizmus feltartóztatása, később pedig Kína katonai mozgásterének a korlátozása volt.⁵

Kína megerősödése, a globális és a regionális erőviszonyok megváltozása következtében azonban ez a struktúra is fokozatosan átalakul. A szövetségesi biztonsági hálózat-alapú védelmi logikát (allied security web) követő washingtoni stratégiában Peking elrettentése már nem kizárólag az amerikai katonai jelenlét fenntartására épül, hanem egyre inkább a regionális partnerek közötti olyan kétoldalú vagy minilaterális együttműködések kialakítása lett a cél, amelyek eredményeként önállóan is növelni tudják a Kínával szembeni ellenálló képességüket.⁶ Ennek egyik következménye a Japán és a Fülöp-szigetek között

3 Victor D. Cha, „Powerplay: Origins of the U.S. Alliance System in Asia”, *International Security*, 34., no. 3. (2010): 158–196. <https://www.jstor.org/stable/40389236>.

4 Xu Xiaoliang, „印太『網絡化防禦』與供應鏈戰略: 美日菲的產業地緣學, 台灣該如何應對?” [Indo-csendes-óceáni „hálózatos védelmi” és ellátási lánc- stratégia: Az USA, Japán és a Fülöp-szigetek ipari geopolitikája, és hogyan kellene Tajvannak reagálnia rá?], *United Daily News Global Vision*, 2026. június 12., https://global.udn.com/global_vision/story/8663/9562743.

5 Cha, „Powerplay”; Xu, „印太『網絡化防禦』與供應鏈戰略”.

6 Xu, „印太『網絡化防禦』與供應鏈戰略”.

létrejött kölcsönös hozzáférési megállapodás (reciprocal access agreement, RAA), amely 2025 szeptemberétől jogi keretet biztosít a japán és a Fülöp-szigeteki erőknek a másik területén való állomásoztatásához, közös kiképzéseikhez és humanitárius műveleteikhez.⁷

A regionális partnerek közötti együttműködés ösztönzése mellett egy másik fontos változás, hogy a kapcsolatok gazdasági dimenzióját egyre inkább a biztonságpolitika szempontok dominálják. A 2024-es amerikai–japán–Fülöp-szigeteki csúcstalálkozón meghirdetett Luzon Gazdasági Folyosó (Luzon Economic Corridor) célja, hogy új ipari és logisztikai tengely jöjjön létre a Fülöp-szigeteken. A kezdeményezés nem csupán kikötők, vasutak és energetikai infrastruktúrák fejlesztéséről szól, de a biztonsági szempontoknak megfelelő félvezetőipari, adatközponti és digitális beruházások odavonzását is célozza.⁸ A projekt jelentőségét mutatja, hogy 2026-ban Ausztrália, Kanada, Dánia, Franciaország, Olaszország, Dél-Korea, Svédország és az Egyesült Királyság is csatlakozott hozzá.⁹ Ez felértékeli a Luzon-szoros stratégiai jelentőségét: a földrajzi helyzetéből adódó kereskedelmi, gazdasági lehetőségek biztonságtudatos erősítésével egy Kínától független ellátási láncokat építő indo-csendes-óceáni régióvá válik.

Donald Trump második elnöki ciklusának a kezdete óta Washington külpolitikai prioritásai átrendeződést mutatnak. Az iráni háború, Latin-Amerika felértékelődése, a transzatlanti kapcsolatokban megjelent feszültségek miatt az indo-csendes-óceáni térségben központi kérdés, hogy vajon meddig számíthatnak Washington kiemelt figyelmére. Ezért a Luzon-szorosban kibontakozó folyamat „gazdájává” a regionális középhatalmi státuszt építő Japán lépett elő. Ez jól illeszkedik Takaicsi Szanae japán kormányfő új, szabad és nyitott indo-csendes-óceáni (Free and Open Indo-Pacific, FOIP) stratégiájához, amely a délkelet-ázsiai régiót, az adat-infrastruktúrát, a félvezetőipart és a gazdaságbiztonságot helyezi a japán külpolitika középpontjába.¹⁰ A Fülöp-szigeteken megjelenő japán beruházások – a Tsuneishi hajógyártó kapacitásbővítése, a Furukawanak az adatközpontokat kiszolgáló fejlesztései, a Sumitomo elektronikai beruházásai

7 Hou Yichao, „The 23rd Shangri-La Dialogue: The Real Winners”, *RSIS Commentary*, 2026. június 18., <https://rsis.edu.sg/wp-content/uploads/2026/06/CO26129.pdf>.

8 „Fact Sheet: Luzon Economic Corridor”, *U.S. Embassy in the Philippines*, 2026. május 12., <https://ph.usembassy.gov/fact-sheet-luzon-economic-corridor/>.

9 Xu, „印太『網格化防禦』與供應鏈戰略”.

10 Buzna Viktor, „Adat, infrastruktúra, hatalom: Japán új indo-csendes-óceáni stratégiája”, *MKI Elemzések*, 2026. május 18., <https://hiiia.hu/adat-infrastruktura-hatalom-japan-uj-indo-csendes-oceani-strategiaja/>.

vagy a MinebeaMitsumi félvezetőipari projektjei – azt bizonyítják, hogy a kritikus technológiáknak és ellátási láncoknak a Kínán kívüli újraszervezése a régió országai számára biztonsági prioritássá vált.¹¹

TAJVANI HELYKERESÉS AZ ÚJ REGIONÁLIS RENDBEN

A Luzon-szoros így már nem csupán katonai ütközőzóna, hanem egyre inkább egy olyan formálódó gazdasági és technológiai térség központja is, amelyben Tajvan is aktívan keresi a saját helyét. Nem véletlen, hogy Lin Csia-lung tajvani külügyminiszter néhány nappal ezelőtt már nyíltan beszélt egy Japán, Tajvan és a Fülöp-szigetek alkotta együttműködési háromszög kialakulásáról: Tajpej számára ugyanis a Luzon-szoros nemcsak biztonsági kihívást, hanem geopolitikai lehetőséget is jelent. A Taiwan Foreign Correspondent Club 2026. június 17-én rendezett eseményén Lin a kibontakozó gazdaságbiztonsági keretrendszerben értelmezte a három állam kapcsolatát. Kifejtette, hogy a közös demokratikus értékeken vagy a Kínával szembeni elrettentésen túl egyre nagyobb az igény a gazdasági és a technológiai együttműködésre is. Mint fogalmazott, a térség országainak olyan „hozzáadott értéken alapuló diplomáciát” kell kiépíteniük, amelyben az együttműködésük révén a partnerek kézzelfogható gazdasági előnyökhöz jutnak. Ennek részeként Tajvan igyekszik növelni a saját stratégiai jelentőségét a chipgyártás, a mesterséges intelligencia, az energetika, valamint a hajógyártás ellátási láncában, s ezzel nélkülözhetetlen szereplővé válni az indo-csendes-óceáni térség átalakuló gazdasági architektúrájában.

E koncepcióban a Fülöp-szigetek mind földrajzi, mind stratégiai szempontból központi pozíciót foglal el. A beszédében Lin ugyanis azt is hangsúlyozta, hogy a hagyományos biztonságpolitikai együttműködésen túl az élelmiszerbiztonság, az infrastruktúra-fejlesztés és a technológiatranszfer tekintetében kell Tajvan és a Fülöp-szigetek kapcsolatát megerősíteni. Hazája aktívan támogatja a partnerország mezőgazdaságának a modernizációját, az intelligens mezőgazdasági és öntözőrendszerek ottani bevezetését. Ezzel kapcsolatban megjegyezte, hogy az alacsony mezőgazdasági termelékenység és az infrastruktúra hiányosságai miatt Manila importra szorul, s így az élelmiszerbiztonságának a sérülékenysége Tajpej számára egyszerre jelent

11 Tony Lopez, „Marcoses Wow the Japanese Virtual Reality”, *The Philippine Star*, 2026. június 4., <https://www.philstar.com/opinion/2026/06/04/2532615/marcoses-wow-japanese>.

komoly biztonsági kihívást¹² és stratégiai lehetőséget. Tajvan ezért olyan együttműködési projekteket ösztönöz, amelyekben a saját vállalatai, azok technológiai és szakemberei jelennek meg a Fülöp-szigeteken, miközben a fiatal gazdálkodók, a technológiai parkok és az innovációs központok szintjén is szorosabb kapcsolatok alakulhatnak ki a két fél között.

Mindez szorosan kapcsolódik az Egyesült Államok által támogatott első szigetlánc-stratégiához, valamint a Tokió és Manila közötti együttműködés erősödéséhez. A külügyminiszter többször hangsúlyozta, hogy Tajvan, Japán és a Fülöp-szigetek közös érdeke a szabad és nyitott indo-csendes-óceáni térség fenntartása, valamint a Kínától független, megbízható gazdasági és technológiai hálózatok kiépítése. Ebből a szempontból a Luzon-szoros már nem csupán az első szigetlánc egyik stratégiai katonai átjárója, hanem egy olyan formálódó technoregionális tér központja, amelyben a biztonsági, a gazdasági és a technológiai érdekek egyre szorosabban összefonódnak. Tajpejnek pedig nem csupán a részvétel a célja ebben a folyamatban, hanem az, hogy a saját technológiai és gazdasági erőforrásaira építve a térség egyik meghatározó összekötő szereplőjévé váljon.

Tajpej részéről a gazdasági integráció valójában nem Kína elszigeteléséről, hanem a Tajvan elleni esetleges kínai agresszió ellehetetlenítéséről szól. Japán és a Fülöp-szigetek gazdasági érdekeinek és problémáinak az átvételével Tajvan az ellene irányuló fegyveres támadás térségbeli eszkalációjának a valószínűségét növeli, ami Peking számára magasabb költségkockázatot jelent. A Luzon-szorosban kiépülő, intézményesített gazdasági integráció ezt a célt szolgálja, és Tajvan már évtizedek óta kitartóan dolgozik érte. Már a sziget demokratizálódásával egy időben elindult a délkelet-ázsiai nyitás, amely a 2010-es években új lendületet kapott.¹³ Laj Csing-te 2024 óta hivatalban lévő kormánya pedig jelentős energiát fektet a japán kapcsolatok fejlesztésére, s azzal a hazája észak–déli építkezését erősíti, szemben a nagyhatalmak közötti egyensúlyozásra törekvő, kelet–nyugati irányú diplomáciával.¹⁴

12 Micah Cruz, „WFP Philippines – Food Security Monitoring – Oct 2022–March 2023”, *World Food Programme*, 2023. június 19., <https://www.wfp.org/publications/wfp-philippines-food-security-monitoring-oct-2022-march-2023>.

13 V. W.-c. Wang és Jacques deLisle, „U.S.–Taiwan Relations: Continuity and Change in a Triangular Dynamic” in *Taiwan in the Era of Tsai Ing-wen: Changes and Challenges*, szerk. June Teufel Dreyer és Jacques deLisle (Routledge, 2021), 161–208.

14 Eleanor Shiori Hughes, „Japan and Taiwan: A Relationship Filled with Promise, but Not without Limits”, *Global Taiwan Institute*, 2023. április 19., <https://globaltaiwan.org/2023/04/japan-and-taiwan-a-relationship-filled-with-promise-but-not-without-limits/>.

KÍNA ÁRNYÉKÁBAN

Tajpej pozíciója azonban korlátozott. Hivatalos diplomáciai kapcsolatot egyik féllel sem tart fenn, s a japán kormányfőnek és a Fülöp-szigetek elnökének a találkozóján is kellemetlen helyzet alakult ki, mivel a két fél úgy tárgyalt a környező vizekre vonatkozó kizárólagos gazdasági övezeteikről, hogy egyes érintett tengeri területek a Tajvantól keletre fekvő térség részét képezik.¹⁵ A biztonsági szempontok mentén átrendeződő gazdasági viszonyok ellenére Peking továbbra is a térség motorja: a Manilával folyó geopolitikai csatározásai ellenére Kína a Fülöp-szigetek legnagyobb kereskedelmi partnere, illetve Japán, az Egyesült Államok és Szingapúr után a negyedik legfontosabb befektetője. A felkelő Nap országa pedig a kínai termékek negyedik legnagyobb piaca.¹⁶

Ráadásul Kína nem hajlandó ölbe tett kézzel nézni a közelében zajló átrendeződést. Már a 2010-es évek végén gazdasági és infrastrukturális projektek révén igyekezett megerősíteni a jelenlétét a Luzon-szoros térségében. Közülük a legnagyobb figyelmet a Fülöp-szigetekhez tartozó Fuga-szigetre tervezett okosváros mintegy kétmilliárd dolláros BRI-beruházása kapta.¹⁷ A kontraproduktívnak bizonyult projekt végül politikai okokból nem valósult meg, ugyanis a terv rámutatott Pekingnek a térséggel kapcsolatos geopolitikai céljaira, így a manilai biztonságpolitikai közösségben komoly aggodalmat váltott ki. Mivel a Luzon-szoros a Kelet-Ázsiát, Észak-Amerikát és Délkelet-Ázsiát összekötő tenger alatti adatkábelek fontos csomópontja is, az infrastruktúra-fejlesztésért versengő amerikai és kínai vállalatok feletti ellenőrzés szabályain a kormány sokat szigorított.¹⁸

15 Kuan-hsien Wen és Hsiu-chuan Shih, „Lai Dismisses Japan–Philippines EEZ Concerns, Says China Has No Claim”, *Focus Taiwan*, 2026. június 18., <https://focustaiwan.tw/politics/202606180022>.

16 U.S.–China Economic and Security Review Commission, „Crossroads of Competition: China and Southeast Asia”, in *2025 Annual Report to Congress* (U.S. Government Printing Office, 2025), 4. fejezet; Tappy Lung, „The South China Sea’s Forgotten Front: Mitigating Sinophobia for Philippine Stability and Security”, *Center for Strategic and International Studies*, 2024. július 1., <https://www.csis.org/blogs/new-perspectives-asia/south-china-seas-forgotten-front-mitigating-sinophobia-philippine>; „China’s Economy Overview”, *Ministry of Foreign Affairs of Japan*, 2025. április, <https://www.mofa.go.jp/files/100540401.pdf>; „Japan–China Economic Relations”, *Ministry of Foreign Affairs of Japan*; „CN China / Japan JP”, *Observatory of Economic Complexity*, hozzáférés: 2026. június 30., <https://oec.world/en/profile/bilateral-country/chn/partner/jpn>; „China Leads PH Export, Import Market; Envoy Vows to Deepen Ties with Cebu”, *SunStar Cebu*, 2023. október 1.; Department of Trade and Industry (Philippines), *China Trade and Investment Report* (Bureau of Trade and Industrial Policy Research, 2023).

17 Parth Satam, „From China’s \$2 Billion Smart City to US Military Base, Tiny Philippine Island Caught between »War & Poverty«”, *EurAsian Times*, 2023. március 21., <https://www.eurasiantimes.com/from-chinas-2-billion-smart-city-to-us-military-base-tiny/>.

18 Miguel R. Camus, „US-China Submarine Cable Row Worries DICT”, *Philippine Daily Inquirer*, 2019. augusztus 29., <https://business.inquirer.net/277834/us-china-submarine-cable-row-worries-dict>.

KONKLÚZIÓ

Összességében kijelenthető, hogy a Luzon-szoros a regionális együttműködés és a középhatalmítás egyik legérdekesebb teszterületévé vált. A térség országainak Kína növekvő ambíciói árnyékában és az amerikai stratégiai prioritások átalakulása mellett kell megtalálniuk a közös hangot, miközben a saját belső problémáikkal is meg kell küzdeniük.

Az együttműködés jövője három, egymással összefüggő tényezőtől függ. Az első az Egyesült Államok indo-csendes-óceáni jelenlétének az alakulása: ha Washington képes fenntartani a regionális stratégiájának az átszervezése és az elretentő erejének a megőrzése közötti egyensúlyt, a partnerei számára továbbra is biztosított maradhat a szükséges stratégiai háttér. A menedzselte bizonytalanság azonban kockázatokat is hordoz, és növelheti a félrekalkulálás veszélyét.

A második tényező Japán részéről a kialakuló hatalmi vákuumban a biztonsági, diplomáciai és gazdasági vezető szerep felvállalása. Bár ez összefügg Takacs miniszterelnök ambícióival, az alkotmányos és politikai korlátok között mozgó Tokiónak lépésről lépésre kell haladnia a regionális középhatalmítás útján.

A harmadik feltétel, hogy sikerül-e Tajvannak a technológiai és a gazdasági erőforrásaira támaszkodva bekapcsolódnia az intézményesülő együttműködésbe. Tajpej évtizedek óta „ellenszélben” építi a nemzetközi kapcsolatait, ezért elég sok tapasztalata van abban, miként lehet a gazdasági, technológiai és kulturális kapcsolatokon keresztül bővíteni a politikai mozgásteret. Az azonban annál nehezebb feladat, minél gyorsabban kell alkalmazkodni a regionális környezet változásához.

Amennyiben a három feltétel egyidejűleg teljesül, a Luzon-szoros a következő évtizedben az indo-csendes-óceáni térség egyik legfontosabb gazdasági és biztonsági tengelyévé válhat. Ha azonban bármelyik tényező tartósan hiányzik, az integráció részleges maradhat, sőt akár meg is rekedhet. Ez esetben a szoros továbbra is egy stratégiai átjáró szerepet fog betölteni, de nem válik valódi, intézményesült gazdasági-biztonsági térré.

**MAGYAR
KÜLTÜGYI
INTÉZET**